

La llibertat o l'amor

Robert Desnos

Tot el que es veu és d'or

Corsari Sanglot es vesteix amb la roba ben coneguda dels carrers sorollosos i de les voreres asfaltades. La vida pot continuar a París i en el món si li ve de gust, una veu acariciadora li ha indicat el camí. Aquest el condueix a les Tuileries on troba Louise Lane. Hi ha aquelles coincidències que, sense commoure els paisatges, tenen tanmateix més importància que els discs i els fars, que la pau de les fronteres i la calma de la natura en les solituds desèrtiques a l'hora que passen els exploradors. Importa poc saber quins van ser els preàmbuls de la conversa de l'heroi amb l'heroïna. Els feien falta bèsties en amor, capaces de resistir-se als ullals i a les urpes. Els guàrdies de les Tuileries van veure aquesta parella extraordinària parlar amb animació i allunyar-se pel carrer del Mont-Thabor. Una habitació d'hotel els va donar asil. Era el lloc poètic on la bacina agafa la importància d'un escull a la vora d'una costa accidentada, on la bombeta elèctrica és més sinistra que tres avets enmig de camps d'un verd maragda un diumenge a la tarda, on el mirall mobilitza uns personatges amenaçadors i autònoms. Mobiliari d'habitacions d'hotel ignorats pels copistes obsolets, mobiliari evocador de crims! Jack l'Esbudellador havia executat en presència d'aquest mateix un dels seus magnífics abusos gràcies als quals l'amor recorda de tant en tant als humans que no pertany al camp de la broma. Mobiliari magnífic. La bacina blanca, la pica i el marbre del lavabo recordaven en silenci el líquid roig que els havia tornat respectables. Uns periodistes havien publicat la fotografia d'aquests accessoris modestos ascendits al nivell dels paisatges dels quals parlava fa una estona. Van haver de figurar com a proves a l'audiència provincial. Un tribunal ben singular! No es va poder capturar mai Jack l'Esbudellador i la banqueta dels acusats era buida. Es van triar els jutges entre els cecs més vells de París. La tribuna de premsa vessava de periodistes. I el públic del fons, retingut per una cadena de guàrdies municipals, era un conjunt de burgesos panxuts. Per damunt d'aquesta gentada silenciosa planava un vol de mosques brunzint. El procés va durar vuit dies i vuit nits i, al final, quan un veredicté miraculós es va pronunciar contra l'assassí desconegut, la bacina, la pica i el marbre del lavabo amb el platet del sabó on subsistia encara una pastilla rosa van tornar a l'habitació marcada pel pas d'un ésser sobrenatural.

Louise Lane i Corsari Sanglot van considerar amb respecte, ells que tenien ben poques coses per respectar a causa de llur valor moral, aquests detalls d'una aventura que hauria pogut ser d'ells. Després, en una lluita d'esguards, es van despullar. Quan ja estaven nus, Corsari Sanglot es va estirar de través sobre el llit, de manera que els seus peus encara toquessin el terra, i Louise Lane es va agenollar davant seu.

Bes magistral de les boques enemigues. La reproducció és pròpia de l'espècie, però l'amor és propi de l'individu. Us saludo ben avall besos de la carn. Jo també he enfonsat el cap en les tenebres de les cuixes. Louise Lane estrenyia estretament el seu bell amant. El seu ull guaitava en el rostre l'efecte de la conjunció de la llengua amb la carn. Això és un ritual misteriós, potser el més bell. Quan la respiració de Corsari Sanglot es va fer més panteixant, Louise Lane esdevingué més esplendorosa que el mascle.

La mirada d'aquest errava en la cambra. Es va aturar al final en un calendari. Aquest havia estat oblidat per un comptable sorneguer que dubtava entre el desig d'oblidar i el de mesurar el temps mecànicament i sense pensar en l'estupidesa que suposa una pretensió semblant.

D'altra banda, Corsari Sanglot coneixia bé la data on s'havia aturat el calendari. Cada any es veia forçat a llegir el mateix esdeveniment de feia mig segle i tanmateix evocador de la mateixa febre. Era fins i tot l'únic dia en què va llegir el full de paper prim i cada any, fatalment, es veia forçat a fer-ho.

Robert Desnos, «Tot el que es veu és d'or», a *La llibertat o l'amor*, capítol III (traducció inèdita).

Traduït per Ricard Ripoll